

A CSALÁDOK HÁZISZENTÉLYE

A CSALÁDOK
HÁZISZENTÉLYE

KÜLDETÉSÜNK TITKAI 4.

**A CSALÁDOK
HÁZISZENTÉLYE**

Családakadémia-Óbudavár Egyesület
Óbudavár, 2002

Ez a kiadvány
a Szociális és Családügyi Minisztérium támogatásával készült

ISBN 963 86278 2 4

Kiadja a Családakadémia-Óbudavár Egyesület
8272 Óbudavár, Fő u. 14. Tel./fax: 87/479-026
info@csaladakademia.hu, www.csaladakademia.hu
Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Nyomdai előkészítés: Palásthy Imre, Balatonfűzfő
Nyomdai kivitelezés: OOK-Press Nyomda, Veszprém
Felelős vezető: Szathmáry Attila

I. MI A HÁZISZENTÉLY?

BEVEZETÉS

A mai kor az ember életét egészen különös módon mélyen meg-
rázza és szétszaggatja. Nincs többé általánosan elfogadott világnézet.
A különféle vélemények és elképzelések nyilvános piacán egy sor
olyan életmodellel árulnak, amelyek kiszorítják a keresztény életet, és
ezzel magát az egyházat is. Nyíltan leszólják a keresztény hitet, azt
állítva róla, hogy nem képes a mai ember problémáinak megoldására.
A társadalom átvette a régi egyházi intézmények és feladatok nagy
részét is: az iskolákat, a szociális és betegellátást, a lélekgyondozást
stb., melyek a család és a keresztény hit támaszai voltak. Az egyház,
az egyházközség szerepe alapvetően megváltozott a társadalom életé-
ben. A kereszténységet a közvélemény már csak mint egy múltbeli
néprajzi és történelmi tényezőt értékeli.

Az egyház — mivel már nem éri el a hétköznapi életet — nem
képes betölteni a hivatását, hogy lelke legyen a kultúrának.

Ebben az összefüggésben válik érthetővé, hogy a megújuló
egyház a lelkipásztorkodás legsürgetőbb feladatát abban látja, hogy
minden erejét és figyelmét a társadalom alapsejtjére, a családra kon-
centrálja az eddigi próbálkozásokat messze meghaladóan. Ebben a
munkában irányt mutató jelentőségű az első keresztények élete, akik
hasonló körülmények között a keresztény családokból merítették élő
hitüket és apostoli erejüket.

A keresztény családok körül alakultak ki az első egyházközségek.
Itt volt lehetőség egyedül keresztény atmoszférát létrehozni, amely
megerősítette és megőrizte őket a pogány világban. A mai pluralista
társadalomban az egyház jövője és alkotó ereje alapvetően attól függ,
hogy lesz-e elég keresztény család, amelynek otthonában meg lehet
tapasztalni az igazi keresztény hitet, reményt és szeretetet. Ez a
kereszténység abban a mértékben lesz hiteles, amilyen mértékben si-
kerül a családoknak a saját életük alakításával igazolni meggyőződés-
üket.

A mai társadalomban bizonyos pártok és érdekcsoportok következetes harcot vezetnek a társadalom alapsejtje, a család ellen. Ezért nagy szükség van arra, hogy a családokban egészséges házastársi és szülői öntudat fejlődjön ki. A szülők a nevelői feladatuknak és felelősségüknek nagy részét átengedték az államnak és az egyháznak. Ezt vissza kell szerezniük! Abból a nézetből kiindulva, hogy mindent szakembereknek kell végezni, a családok elbizonytalanodása és leértékelése származott még a legősibb nevelési feladatokban is. A családi életnek ez a leértékelése nemcsak a társadalomból ered, hanem a szülők kettős kisebbségi érzéséből is.

Egyrészt alkalmatlannak érzik magukat az előttük álló nevelési feladatokra, másrészt igen kevésre értékelik a nevelői munkájukat a kenyérkereső hivatásukkal szemben. Ez az utóbbi jelenség különösen is az anyákat hozta nehéz helyzetbe.

Jézus Krisztus szentségi jelenléte a keresztények házasságában nem pusztán hitünk elméleti igazsága. A mai korban azonban eddig soha nem látott mértékben fontos és aktuális ennek az igazságnak az életszerű, kézzelfogható átélése és megvalósítása a családok életében. Ebben az alapon gyökerezik és ebből indul ki a keresztény családok megújulási kísérlete, hite, reménye és szeretete.

Ebben az összefüggésben válik érthetővé a schönstatti családmozgalomban ápolt szokások nagy jelentősége. Schönstatt a zarándokhelyek közt különleges helyet foglal el. A zarándokok itt elsősorban azt várják a Szűzanyától, hogy nevelői hatalmával segítse önnevelésüket, hogy a rájuk váró nehézségekben meg tudják állni a helyüket. Ez a kegyhely azonban nemcsak Németországban található meg, hanem megsokszorozódva jelen van minden olyan helyen, ahol Schönstatt szellemében élnek és dolgoznak. Így sok országban és egyházmegyében felépültek az ún. leányszentélyek, amelyek pontos másai a schönstatti völgyben levő eredeti kis kápolnának. Ezekre a „filiákra” is érvényesek az eredeti schönstatti feltételek és ígéretek. Minden schönstatti szentélyből sugárzik az a készség, hogy megújítsa maga körül az egyházat és a világot. De ezen túlmenően minden egyes ember arra is kérheti a Szűzanyát, hogy tegye, változtassa, válassza az otthonát, a házat egy kis schönstatti kegyhellyé. Ez elsősorban azt jelenti, hogy a Szűzanya magára veszi a családtagok nevelésének a

gondját, feladatát, hogy képes legyen így a család a hétköznapijait keresztény szellemmel megtölteni.

Ennek a gyakorlati megvalósítása általában a schönstatti háziszentély létesítésével kezdődik. A háziszentély látható jelképei közt alapvetően a kereszt és egy Mária kép (általában a schönstatti MTA-kép) található (MTA = Mater Ter Admirabilis, Háromszor Csodálatos Anya).

De ezenkívül a családtagok egyéniségének megfelelően lehet még más jelkép is (pl.: Atya-, Szentlélek-szimbólum, Kentenich atya képe, családi kép, Szentírás, rózsafüzér, „korsó”, alapító levél, szenteltvíz, virág, gyertya, csengő stb.). Ezekre a családi háziszentélyekre is teljes mértékben vonatkoznak és érvényesek ugyanazok az ígéretek és követelmények, amelyeket a schönstatti alapító levél tartalmaz.

A HAT ÍGÉRET ÉS A HAT ELVÁRÁS

Sokan az otthonukat nem csak úgy általában szentelték a Szűzanyának, hanem élő szentélyként felajánlották a számára. A jövő szempontjából ennek óriási jelentősége van. Mindaz, ami érvényes az eredeti schönstatti Mária-szentélyre és a mintájára épült „leányszentélyekre”, ugyanaz áll ugyanis a háziszentélyekre is.

Milyen ígéretek és elvárások vonatkoznak a schönstatti háziszentélyekre? Ezekre a háziszentélyekre, vagyis a mi kis háziszentélyünkre is érvényes a schönstatti alapító levél hat ígérete és hat elvárása. Vegyük most ilyen szempontból sorra őket és vonatkoztassuk magunkra! Mennyire konkrét és aktuális lesz így minden kijelentés tartalma!

Mit ígér a háziszentély létesítésekor nekünk is a Szűzanya?

1. „...Szívesen idetelepszem közétek és bőkezűen osztok adományokat és kegyelmeket...”

Mit várhatunk tehát a Szűzanyától a háziszentélyünkben? Itt fog lakni és uralkodni, s a családunk gazdagon élvezheti adományait és kegyelmeit.

2. „...Magamhoz vonzom az ifjú szívemet...”

Kik ezek a fiatal szívek? Ezek a gyerekeink. Gondoljunk csak a családunkra! Apa és anya nagy gondban van a gyerekek miatt. Kép-

telenek őket vallásos emberekké formálni és nevelni. De a háziszentélyből a segítségükre siet a Szűzanya: magához vonzza a gyermekeiket. De nemcsak őket; nekünk is fiatal még a szívünk!

3. „...*Nevelem őket...*”

Milyen óriási segítség ez, amikor gyámoltalanul állunk gyermekeink és a magunk gondjaival szemben.

Mi a Szűzanya nevelési célkitűzése? Mivé akar nevelni bennünket?

4. „...*Hasznos eszközökké váljanak...*” Isten Országá számára.

5. „...*A kezemben...*”, *hogy nagy dolgokat vigyek velük végbe!*

Mik ezek a nagy dolgok? A hatodik ígélet arra vonatkozik, hogy a Szűzanya be akarja vonni az egész családjunkat, gyermekeket, szülőket, nagyszülőket egyaránt a schönstatti család hármasság nagy célkitűzésének megvalósításába:

6. — *Kialakítjuk együtt az új embert az új közösségben.*

— *Megmentjük a „Nyugat” üdvtörténeti küldetését.*

— *Felépítünk egy föderatív szerkezetű, apostoli világszövetséget.*

Ha hiszek ezeknek az ígéreteknek, ha nemcsak felületesen rábólintok, hanem mélyen megragad valóságuk, akkor a háziszentély lesz családjunk legnagyobb kincse. Akkor, ha átjön hozzánk a szomszédasszony panaszkodni a gyerekeire vagy a megélhetési gondjaira, odavezetjük a háziszentélyünkhöz, és megmutatjuk neki a megoldást. A Szűzanya szempontjából ez egyenértékű azzal, mintha az eredeti schönstatti kegyhelyre vinnénk el őt.

A Szűzanya áldásos működésének azonban feltételei vannak, amelyeket a gyermekeinkkel együtt teljesítenünk kell. A háziszentélyünkbe a Szűzanya nemcsak ígéretekkel jön, hanem elvárásokkal, követelményekkel is fellép. Ugyanazokat kéri tőlünk is, mint amit Schönstatt alapítótól kért. Figyeljük csak meg, hogy milyen emberi és ugyanakkor hatalmas programot jelent az alapító levél hat elvárása a nevelésünk ill. önnevelésünk számára:

1. „...*Bizonyítsátok be először, hogy valóban szerettek, hogy komoly a szándékotok!...*”

A Szűzanya Schönstattban nemcsak segíteni akar a szegény embereknek, hanem szövetséget is köt velük. Nagyra értékeli és szüksége van, arra a kevésre, amire képesek vagyunk, amit adni tudunk. A szeretetszövetségben elkötelezzük magunkat az alapító levélben felsorolt hat elvárás teljesítésére is. Az első pontban a szövetségünk komolyságáról van szó. Mindig újra bizonyítanom kell, hogy még mindig komolyan veszem. Természetesen nemcsak szóval, hanem tettekkel is. Mit kíván a Szűzanya? Hogyan fejezzük ki és bizonyítsuk be, hogy komolyan vesszük a vele kötött szövetséget? Erre vonatkoznak a következő elvárások.

2. „...*Az önmegszentelést követelem meg tőletek...*”

Vagyis a házastársammal együtt teljes erővel törekednünk kell a keresztény házasságeszmény, a schönstatti házasság- és családeshmény megvalósítására! Ez nem kis dolog. Ezt kell a gyerekeimtől is elvárom. Természetes, hogy nem könnyű egy ilyen ígénnel fellépni a gyerekek felé! Szükségünk van itt egy egészséges ösztönös megérzésre, hogy hogyan lehet és szabad ezt a gyerekek elé vinni.

3. „...*A magatokkal szemben támasztott követelményeket... a legmagasabbra fokozzátok...*”

Nem elég csak tetszés szerint egyet s mást megtenni. Mi a legmagasabb követelmény? Mást jelent ez a kezdőknek, és mást a haladóknak. Ha már hozzáláttunk a családi élő szentélyünk felépítéséhez, az alapító levél alapján mindig újra át kell majd gondolnunk és beszélgetnünk, hogy hol tudnánk emelni a követelményeken?

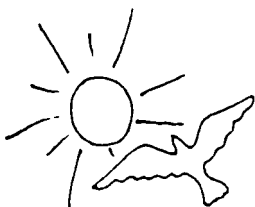
Mit kell különösen is fontosnak tartanunk? Melyek a szolgálatunk kiemelt területei? Erre vonatkozik a következő két követelmény:

4. „...*A hűséges és még hűségesebb köteleességteljesítés...*”

5. „...A buzgó imaélet...”

Az utolsó követelmény a kegyelmi tőke szorgalmas gyarapítására vonatkozik. Mindaz az erőfeszítés és áldozat, amivel a követelményeket teljesíteni igyekszünk, a kegyelmi tőke gyarapítását képezze!

6. „...Gyarapítsátok hát szorgalmasan a kegyelmi tőkét!...”

Halljuk meg a schönstatti Szűzanyának a családokhoz szóló tanítását! Most itt az alkalom. A háziszentélyben közénk költöző Szűzanyához nekünk kell és lehet odavezetni a családjunkat. Ez az eredeti munka ránk vár. Hiszen a gyerekekkel az ő nyelvükön kell beszélni, hogy megértsék. Tapasztalni fogjuk, hogy az ilyen irányú erőfeszítéseinkből mi magunk fogunk a legtöbbet tanulni. Itt is érvényes a mondás: „Többet ér egy előadást tartani, mint húszat meghallgatni!”

Eleven érzékelés-kapcsolatban élni a gyerekkel

A gyereknevelésben ez a legfontosabb alapfolyamat. Ha mi, apa és anya a gyerekekkel együtt mindig újra eredeti módon feldolgozzuk a háziszentélyünk alapító levelét, akkor ragyogó nevelési tervhez jutunk az egész családjunk számára.

Nem szabad átsiklani afelett, hogy a gyerekeink is ösztönöznek minket, nem pedig csak fordítva! Ahogy korábban, amikor még egyedül voltam, lekötöttek a tanulmányaim, terveim, munkám és szórakozásaim, úgy most egyszerre csak valami más is kívánja magának az erőmet, időmet: a gyermekeim eleven élete. Sokat gondolkozom azon, hogyan tudnám átadni nekik az eddig összegyűjtött kincseimet. Egy hatalmas program áll előttem. Gondoljuk csak el, hogy a gyerekeinknek tartunk schönstatti lelkigyakorlatot! Ugyanazt a hitet most a gyerekek szempontjából, az ő érdeklődésükhöz kötve mutatjuk be. Érzékeljük, hogy ez mit jelent? Az egész életet át kell gondolnunk a gyerekeink szemével nézve!

Ugye, hogy még mennyire csak az út elején tartunk?! Pedig egy valódi nevelő-közösséggé kell válnunk!

Hamarosan meglátjuk, hogy a gyerekeknél van egy nagy különbség. Vannak olyan gyerekek, akik nyíltan vonzódnak a valláshoz, és vannak olyanok is, akikben a vallásosság iránti érzék még alszik. Ebből magától értetődik a következtetés, a kétféle gyereket nem lehet együtt kezelni. Először is a gyerekekben a tiszta erkölcs iránti érzéket kell felébreszteni, vagyis megmutatni, hogy hogyan éljen erkölcsileg magas értékű fiús vagy lányos életet. Ez az előfeltétele ugyanis a kifejezetten vallásos érzék és élet kibontakozásának.

Ez a gyereknevelés felé tett kis kitérő is megmutatta, hogy mennyire alapvetően érdekeltek vagyunk a háziszentélyünk elevenségében és hatékonyságában.

Ha igazán komolyan vesszük a háziszentélyünket, akkor egy új jogcímet nyertünk arra, hogy a Szűzanya a hat ígéretét és a hat elvárását a mi otthonunkban és a családi életünkben is különös módon megismételje.

Mit jelentenek a Szűzanya ígéretei?

Itt van rögtön az első: „*Szívesen idetelepszem közétek*”.

Talán már ismeretes, hogy a kezdet kezdetén hogyan nézett ki a schönstatti kápolnánk. Lomtár volt. Nem hívhatjuk rögtön még mi

sem magunkhoz Szűzanyát, hiszen olyan nagy rendetlenség van nálunk is. A szentély először lomtár volt, de még az alapításkor is, a szeretetszövetség megkötésekor is milyen hideg és üres volt! A lomtárát ugyan kitakarították, de a berendezés még hiányzott.

Az otthonunkról is elmondhatjuk ugyanezt. Ahogy idővel feldíszítették a szentélyt, vagy ahogy a többi „leányszentélyt” ma látjuk: nemesen feldíszítve, szépen, vonzóan, ugyanúgy kell majd a mi otthonunknak is egyre inkább magára ölteni Isten rendjének a visszfényét, a szentélyek visszfényét. Az alapító levélben van egy kijelentés, mely az elmúlt évtizedek alatt különösen is beteljesült. Az egész mozgalom az elmúlt hetvenöt év alatt a legszigorúbb komolysággal a szeretetszövetség megvalósításáért küzdött. A schönstatti történelmünk gyakorlatilag a szeretetszövetség történelmét, az alapító levél szavainak megvalósítását jelzi. Bizonyos igazoltsággal azt is mondhatnánk, hogy az egész schönstatti család mint olyan, mintha az utolsó csepp véréért is odaadta volna a terv megvalósításáért, a hat ígéretért és a hat elvárásért.

Amit atyáinktól örököltünk, azért örököltük, hogy a sajátunkká legyen!

A háziszentély körüli fáradozásaink egy olyan utat mutatnak, amelyen még hűségesebbek lehetünk a szeretetszövetségünkhöz. Elsősorban nem az a feladatunk, hogy a külső apostolkodással törődjünk. A fő dolgunk, hogy a létünk gyökerét, a szeretetszövetséget megtartsuk és komolyan vegyük! Nem kell attól félni, hogy ezt megsínyli az apostolkodás! A hat elvárásnál kiemelttem, hogy az életszentség utáni küzdelmeinket és igyekezetünket komolyan kell vennünk, és a szeretetszövetségnek jellegzetesen a kegyelmi tőkéhez való hozzájárulásban kell megnyilvánulnia. Tudjuk, hogy ez mit jelent?! Minden tettünknek ezáltal apostoli jellege, apostoli színezete is lesz. Amikor az áldozataimat a Szűzanyának ajándékozom; ha a gyerekeimmel tanulok vagy azon fáradozom, hogy az imádság lelkének kis mestereivé legyenek, legyünk, és mindezt felajánlom a Szűzanyának, miért teszem?! Azt szeretném elérni, hogy a Szűzanya az otthonunkból kiindulva terjessze ki a nevelő munkáját az egész országra!

Vegyük sorra most ilyen szemmel újra a Szűzanya hat ígéretét, melyeket az alapító levélben kaptunk! Ismerjük már őket, az első így hangzik:

„...Szívesen idetelepszem közetek és bőkezűen osztok adományokat és kegyelmeket...”

Ha anya vagyok, nemde ez egy nagy öröm a számomra?

Berendezünk a lakásban egy „schönstatti sarkot”, vagy talán egy külön szobát szabadítunk fel erre a célra „házikápolnaként”. Örömmel töltenek el a Szűzanya szavai: Szívesen idejövök Hozzátok, és úgy letelepszem itt, mint az eredeti schönstatti szentélyben, a leányszentélyekben vagy a központi nemzeti szentélyekben. Ha ebben mély valóságos hittel hiszek, akkor érzékelnem kell, hogy az otthonunkba egy új személy érkezett, egy állandó, új lakótársunk van. Sőt ez a valaki különös módon, hatékonyan belenyúl az életünkbe: az életembe, a férjem életébe, a gyerekek életébe. Átalakítja az otthonunkat, a kapcsolatainkat, az egész életünket, teljesen hasonlóan ahhoz, ahogy a schönstatti szentélyekben is működik.

Például ha a felnövekvő gyermekeink elhagynak bennünket...

A veszély ma állandóan fennáll, hogy a gyerekeink mint a vándorcigányok, útnak indulnak (talán éppen úgy, ahogyan egykor a szüleik is tették), és a világban össze-vissza bolyonganak, meghemperegnek a mocsokban, magukra szedve mindenféle téveszméket. Mily kétségbeesett tehetetlenséggel kénytelen sok szülő végignézni gyermekei elkalodását. Nekünk azonban, akik a Szűzanyával szeretetszövetséget kötöttünk, van egy reményteljes ígéretünk.

Mit jelent a Szűzanya első ígérete? Miről akar elsősorban is gondoskodni? Mire kötelezte magát a „kegyelemmel teljes” a szövetségünk első pontjában? Nemde arra, hogy mi, a szülők és a gyermekek mindig újra megállapíthatjuk, hogy jó itt lennünk, hogy itt akarunk „kunyhót” építeni magunknak. Meggyőző, belső indítások alapján az életünk középpontját ide szeretnénk lerögzíteni. Azt akarjuk, hogy ez legyen az otthonunk, nem az utca. Itt a családban akarjuk jól érezni magunkat, nem pedig az autóban, az országutakon!

Aki már megpróbált egyszer valóban otthon maradni és egy kis világot felépíteni, az érzi, hogy milyen sok otthonosság-érzés, belső öröm forrása lehet az otthon. Nemde nagyon szép lenne, ha a szokásommá válna, hogy naponta egy bizonyos időt felszabadítok és ez alatt meglátogatom a Szűzanyát a háziszentélyünkben?! Talán naponta 10 percre odaülök a Szűzanya elé. Összeszedem magam, talán olvasok pár sort egy lelki könyvből, megújítom és elmélyítem a szere-

tetszövetséget, melyet a Szűzanya kötött a családukkal. Felidézem és elgondolkodom újra és újra az első ígélet jelentésén:

„...Szívesen idetelepszem közétek és bőkezűen osztok adományokat és kegyelmeket...”

Milyen kegyelmekről van itt szó?

A Szűzanya Schönstattban, a schönstatti szentélyekben elsősorban mint nevelő működik. Hasonlít ez ahhoz, ahogy a Nap mindenhol süt ugyan, de egyes helyeken különösen is hatékonyak a sugarai.

Az otthonunkban is, a schönstatti háziszentélyünkben is a Szűzanya mint a családuk nevelője működik. Mi is neveljük a gyerekeket, de Ő a „főnevelő”. Ezt fejezi ki a második ígélet:

„...Magamhoz vonzom az ifjú szíveket...”

Igen! Én is szeretném a gyerekeim szívét a Szűzanyának és a Szűzanya által Istennek ajándékozni! De nemcsak a gyerekekét, hanem a férjem/feleségem szívét is, a saját szívemet is... Azáltal, hogy keresztény házasságot kötöttünk, kötelesek vagyunk egymást is — nemcsak a gyerekeket —, magunkat is, a férjemet/feleségemet is bevezetni Isten országába! Így a nevelési (önnevelési) gondjainkra egy rendkívül konkrét és világos választ kapunk. Mit ígér nekem a Szűzanya? Mit ígért, amikor beköltözött hozzánk?

Amire képtelen vagy, azt mostantól majd én fogom megtenni!

„...Nevelem őket...”

Tehát ő fogja magához vonzani, Ő fogja nevelni a fiatal szíveket. Az én szívem is egy fiatal szív, mert még mindig nyitott...

Bizony eredménytelen és gyámoltalan vagyok a nevelésben. Már az is meghaladja az erőimet, hogy a családtagjaim szívét megtartsam, de még inkább lehetetlen megvalósítanom velük a nevelési céljainkat. Erre vonatkoznak a következő, örömteli ígéletek:

„...Úgy nevelem őket, hogy hasznos eszközökké váljanak a kezembem.”

Nem folytatom most a szeretetszövetségnek a háziszentélyekre való alkalmazását...

Fontos dologról van itt szó. Érezzük ugyanis, hogy a világ egyre jobban összeomlik körülöttünk. A kereszténység hatása mindenütt csökken, majd eltűnik. A Szűzanya egy új világ felépítésén fáradozik. Hogyan akarja ezt létrehozni? A családok által. Azáltal, hogy odaköl-

tözik az egyes családokhoz, és ott a nevelési munkát kézbeveszi, folytatja és befejezi.

Természetesen nekünk is kérnünk kell a Szűzanyát, hogy vegye Ő is komolyan a szövetséget, az ígéreteit! Talán majd eljön annak is az ideje, hogy a gyermekeink ügyéről többet is beszéljünk. Kicséréljük majd a tapasztalatokat: sikereket és nehézségeket, amelyeket a gyerekeknek a szeretetszövetségbe való bevezetésénél tapasztaltunk. Most egyszerre a régről ismert mondás egészen konkrét értelmet nyer a számunkra:

„Mater perfectam habebit curam!” (Anyánk teljesen gondoskodik rólunk.)

Nem szabad azt gondolniuk, hogy ez csak játék a szavakkal!

Faulhaber bíboros szerint:

„A szerelmes rózsát ajándékoz a kedvesének, hogy kifejezze szerelmét. Ha azonban Isten akarja kimutatni különös szeretetét, akkor a rózsákon töviseket is ajándékoz nekünk.”

Mit jelent ez gyakorlatilag? Ha Jóisten különös szeretettel fordul felénk, ha szeretetének a választottai vagyunk, akkor a kedves Szűzanyához hasonlóan minket is erőteljes nevelésben fog részesíteni. A Jóisten is, a Szűzanya is tud keményen bánni választottaival. Gondoljunk csak Avilai Szent Teréz panaszára:

Üdvözítőm, ha úgy bánsz az emberekkel, ahogyan velem is bántál, akkor nagyon is érthetőnek találom, hogy olyan kevesen szeretnek igazán.

Tehát nekünk is számolnunk kell a kereszttel és a szenvedéssel. Ilyen az élet! Mindannyiunkat valamilyen módon keresztre fognak feszíteni.

Meg kell tanulnunk a kereszten függni, és vidámnak, frissnek és hálásnak lenni!

Egy rendkívül szép, értékes és mély gondolat, hogy a Szűzanya ugyanazzal a hatékonysággal van jelen a mi kis háziszentélyünkben is, amellyel a schönstatti kegykápolnában működik. Mindaz, amit az alapításról, az alapító kegyelemről, és egyáltalán a schönstatti szentélyekről mondtunk, minden részletre kiterjedően hajszálpontosan ugyanúgy érvényes a mi háziszentélyünkre is; főleg, ha egy élő szentélyről beszélhetünk!

Ha ezek a gondolatok belsőleg megérintenek és megmozgatnak, akkor ezeket követni is kellene és gyakorlatilag megvalósítani. Azt is lehetne mondani — a párhuzamot továbbvezetve —, hogy a házi-szentélyünk számára a felszenteléskor mondott vagy imádkozott gondolatokat mint alapítólevelet lehet elfogadni és kezelni. Ahogy van alapító levele az eredeti kegykápolnának és a leányszentélyeknek, ugyanúgy a mi háziszentélyünknek is van alapító levele. A háziszentélyek alapító levelei a legeredetibbek, mivel ezek a legkonkrétabban az egyes családtagokra vonatkoznak. Kétszeresen is eredetiek a háziszentélyek, mivel itt a szentély egyes tárgyait a családtagok választgatják ki, és így lehetőség van arra, hogy a szentélyben egy-egy tárggyal minden családtag képviseltesse magát.

Befejezőként még két indítás:

1. Olvassanak gyakran, de legalább vasárnaponként az alapító levélből.

2. Nem érné-e meg a fáradtságot, hogy az egyházi év hangulatait, ünnepeit mindig újra beengednénk a háziszentélyünkbe?! Például hogyan ünnepeljük adventet? Vannak nagyon jó adventi, családi szokások: az adventi koszorú, a szállást keres a Szent Család...

Hasonlóan kell élnünk, mint Szent Pál apostol idejében! Mit jelent ez? Az apostol ment városról városra. Egyes családok befogadták és megtértek. Aztán csatlakoztak hozzájuk más szomszéd vagy baráti családok. Így alakultak ki az egyházi közösségek. Az apostolok idejében az emberek a zsinagógákban találkoztak. A mi „zsinagógánk” a helyi templom, a háziszentély. A lényegeset azonban az apostolok az egyes házakban, a családoknál művelték.

Ha Jóisten ezeket a kezdeményezéseket megáldja, akkor irányt mutatóak leszünk a jövő lelkipásztorkodása számára. Gondoljunk csak a pluralista társadalomra. Többé nincs a közéletben katolikus élet, légkör. Nagyon nehéz vallásos légkör nélkül keresztény életet élni.

Hol lehet eztán majd vallásos atmoszférát találni? Ki ápolja ezt, kiből fog ilyen kiáradni? Az egyes vallásos családokból. Ezért szívesen használjuk a háziszentélyek felszentelésekor a „repülő sziget” hasonlatot. A háziszentély nem valami szilárd tömeget képvisel. Mind ilyen kicsi kis szigeteken fészkelte ma be magát Krisztus lelke, Schönstatt lelke.

CSALÁDEGYHÁZ, CSALÁDKULTÚRA

A családgyházról szóló tanításban az egyház sokszínűségének új területe tárul elénk. A családban az élet minden más területénél jobban az előtérbe kerül, és átélt valóság az egyes tagok eredetisége. Ennek megfelelően minden háznak más és más a jellegzetes arculata, hiszen minden házban más és más személyek élnek.

A mai tömegtársadalomban különösen is szüksége van az egyháznak az Isten akaratának megfelelő eredetiségre. Az eredeti sajátosságokat tehát nemcsak megengedi és elviseli, hanem kifejezetten támogatja is. Az eredeti arculatú családgyházak nagy segítséget jelentenek ebben a munkájában.

Az a meggyőződés, hogy minden család egy kis egyház, azt is eredményezi, hogy a hétköznapi életben a házakban isteni légkör jelenik meg. A családtagok életében elevenen hat a természetfölötti valóság. A szekularizált világ számára ez egy állandó felhívást és provokációt jelent. A háziszentéllyel a család azt a meggyőződését fejezi ki, hogy Isten vele van, s így a családtagok mindig újra megkísérlik a hétköznapijaik megszentelését.

A keresztyén élet nem más, mint Krisztus megtestesülésének a folytatása. Krisztus a világban él, és mindig új alakot ölt. Különösen is érvényes ez ott, ahol az emberek az ő nevében gyűlnek össze. A kolostorok és más hasonló közösségek vallási élete Krisztus jelenlétéről tanúskodik. Nem utolsó sorban a keresztyén családra is vonatkozik ez az igazság, amely minden otthonban eredetien és konkrétan megvalósul. A keresztség, a bérmlás és a házasság szentsége által ugyanis egy sajátos kapcsolat jön létre Jézus Krisztussal, aki nemcsak az egyes családtagokban, hanem a házastársak szeretetkapcsolatában is testet ölt. Ezt a jelenlétét nemcsak szimbolikusan vagy „erkölcsi-leg” kell érteni, hanem az emberekkel való titokzatos „kettős egysége” által létszerű valóságként is.

A HÁZISZENTÉLY SAJÁTOS KEGYELMEI

1. Otthonosság

A házunknak van prófétai dimenziója is: mint az ember számára készített örök haza elővételezése, részleges megjelenítése. Az ember életének végső rendeltetése, hogy az égben, a háromságos Isten szeretetkapcsolatában találjon otthonra. Erre a célra utal a háziszentély. A családban vagy egy vallási közösségben tapasztalt otthonosság és biztonság ennek a végső hazának az előérzete. Az életünk nehézségei a segítségünkre vannak abban, hogy ne tapadjunk túlzottan oda a földi élethez, hanem vágy ébredjen bennünk az isteni élet után. Az otthonunk, a házunk, a környezetünk így lassan „átlátszóvá” válik Isten felé.

2. Lelki átváltozás

A családi otthon-közösségnek a rendeltetése tehát a csalódás is, mely nem engedi elfelejtetni a végső célunkat. A csalódásnak azonban nem ez az egyetlen feladata. Miközben az egyes családtagok felfedezik, hogy ők maguk is csalódást okoztak, mindig újra felhívást kapnak önmaguk nevelésére és a nagyobb életszentségre is. A helyesen értelmezett családi közösség mindig tisztítóan is hat. A házastársak és a gyermekek kézzelfoghatóan és gyakran fájdalmasan tapasztalják, hogy a hit zarándokútján járnak. Már a természetes élet síkján is késznek kell lenniük az állandó megtérésre: az önzéstől való elfordulásra a család java érdekében. A keresztény szellemben kialakított családi élet az életszentségnek olyan nagyon gyakorlatias és sokféle segítséget nyújtó útját jelenti, amelynek az erős feszültségét az egyedül élő emberek gyakran csak „sajnálkozva” nézik. A családban világosan átékelhető a kereszténység sajátos feszültsége, melyet az üdvösség elővételezésének és az örök haza felé való ösztönzésnek a kettőssége okoz. Ezt a feszültséget nem lehet, de nem is szabad feloldani, mert csodálatosan mindig újra a megtérésre ösztönöz, és éppen ez a keresztény életünk legmélyebb lényege.

Ennek megfelelően a családközösség, mely így Krisztushoz sok szállal kötődik, számíthat a megtérés, a lelki átváltozás és megújulás kegyelmeire. Az állandó kényszerűség miatt mindig újra beengedjük

Krisztust a hétköznapi életünkbe, hogy megbocsássunk egymásnak, hogy imádkozzunk egymásért, hogy egymás szolgálatára legyünk. Minden szerető tettünk egyúttal egy lehetőség is arra, hogy Jézus Krisztus megváltó kegyelmét egyre inkább az életünkhöz kapcsoljuk és hatékony működését elősegítsük. Jézus Krisztus, aki az apostolok tanítója és mestere, az otthonunkban is az egyes családtagok igaz mestere és nevelője. Így leszünk képesek a családjunk, az egyház és a társadalom jövőjének közös kialakítására.

A Szűzanyát a házaszentélyünkben mint hatalmas és befolyásos nevelőt tapasztalhatjuk meg. A gyerekeknek, a szülőknek és minden családtagnak megadja a szükséges kegyelmeket, hogy az életüket Jézus Krisztus szellemében megújítsák, és így végül eljussanak a keresztény hit teljességére, ami abban áll, hogy szentül és tökéletesen élnek.

3. Apostoli gyümölcsözőség

A házasság szentségét lehet úgy is tekintenünk, mint egyfajta hivatalos szentséget. Ez azt jelenti, hogy a házastársak egymás számára a házasság szentségi kegyelmeinek hivatalos közvetítői. Ezen keresztül veszik át gyerekeik gondozásának hivatalos feladatát is. Itt nem csak a gyerekek külső, anyagi ellátásáról, és az első szocializációról van szó. A szülők az isteni igazságok első közvetítői is, a gyermekek első hitoktatói is. Pl. a szülők döntenek általában, hogy a gyerek megtalálja-e Istent vagy sem, és ezzel együtt az életének valódi értelmét.

A házastársaknak tehát apostoli megbízatásuk is van. Ez a megbízatás nem „minden néphez” szól. Természetesen egyes esetekben ez is megtörténhet egy sajátos hivatás által. A házastársak elsődleges apostoli küldetése a saját családjukhoz, a gyermekeikhez szól.

A mai, egyre jobban atomizálódó társadalomban ezen túlmenően várnak rájuk még apostoli feladatok a közvetlen környezetükben is. A gyerekek felnövekedtével eltolódik a súlypont. A gyerekek magukkal hozzák a barátait is a kellemes, családi légkörbe, ahol aztán ők is keresztény szellemet szívhatnak magukba. Továbbá a rokonokat és hozzátartozókat is — akik gyakran rájuk szorúlnak — megérinti a család keresztény szelleme.

A keresztény lelket nélkülöző társadalomnak is szüksége van a hétköznapi életben apostolokra. Így aztán a keresztény család apostoli szolgálata kiterjed a munkatársakra és a barátokra is. Egy ilyen család nem feledkezik meg a szomszédairól sem, és tőlük sem vonja meg háziszentélyének áldásait.

Rendkívül erős kisugárzása van azoknak a családoknak, akik maguk is élő szentéllé váltak. Most már jobban megértjük az ősegyház vonzó erejét, akiknek egy volt a szívük és a lelkük. A családok élő példát mutatnak arra, hogy a hétköznapi életben is számítani lehet Istenre. Ez nem fantasztikum, hanem eleven, szemléletes életpélda, amely a mai embernek, aki a látványoknak, külső élményeknek a rabja, sokkal jobban megfelel, mint a legjobb elméleti értekezés.

ÚJ CSALÁDKULTÚRA

A társadalom újraevangelizálását — amiről II. János Pál pápa oly sokat beszél — elsősorban a családokra kell összpontosítani. Az új keresztény kultúrát az új családkultúra alapozza meg.

Kétirányú folyamat kezdetén állunk:

Egyrészt az egész egyház sokkal erőteljesebben segíteni fogja a családokat. Kiemelt gondot fordít majd az olyan családok képzésére, akik alkalmasak a kultúra hordozására. De általában is szükségük van a családoknak minden lehetséges aszketikus, pedagógiai, lélektani vagy akár anyagi segítségre is. A családok így a lelkipásztorkodás kiemelt területévé válnak.

Másrészt maguknak a családoknak is meg kell ragadniuk a kezdeményezést! Maguk veszik a kezükbe a saját családjuk kultúrájának, a jövőre orientált keresztény társadalom kultúrájának a kidolgozását. Egyre inkább cselekvő alakítói lesznek a lelkipásztorkodásnak, mint a világ megkeresztelésének felelős munkásai.

A családi szokásrend pillérei

A család hivatásának szempontjából az egyik legfontosabb életműködés a *házastársunkkal való beszélgetés*. Abból a sajnálatos tényből kell kiindulnunk, hogy a modern világ sokféle hatása közepette a

mai ember bizonytalan és gyámoltalan a személyes beszélgetésben. Sok esetben a házaspároknak kínos fáradtsággal újra kell tanulni a beszélgetést, a másakra való odafigyelést, számításba venni a másik szívügyeit és kimondani a saját indítékokat. Egy olyan saját beszélgetés-kultúrát kell begyakorolni, amely képessé teszi a házastársakat arra, hogy valóban együtt és egymásért alakítsák az életüket. A családmozgalom legkisebb alapszoportját az egyes házaspárok képezik, akik legalább hetente egy ilyen beszélgetéssel tartják „csoporthozjárójukat”.

A háziszentély körül a családgyház kialakítja a neki megfelelő *liturgiát*. Természetesen ez valami egészen más, mint az egyház objektív liturgiája. Bizonyos szabályokra és szokásokra azonban nagy szükség van, főleg akkor, ha a család kultúrateremtő hatása a lelkipásztori erőfeszítések középpontjába kerül. A házasság szentségi valóságából fakad a család liturgiateremtő képessége. A házasság és a család olyan szentségi valóságok, amelyben Krisztus jelen van és működik.

Ahogy a régi időkben a kolostorok és a szerzetesházak voltak a keresztény kultúra műhelyei és középpontjai, ugyanúgy a mai időkben Isten szent családokat épít és hív meg, hogy szeretetének kisu-gárzó tűzhelyei legyenek. Szüksége van tehát a mai keresztény családoknak arra, hogy az életüknek és hivatásuknak megfelelő módszereket találjanak *lelkiéletük* elmélyítésére: Kentenich atya javaslatára sok schönstatti család a rózsafüzért úgy imádkozza, mint „családi breviáriumot”.

A mai kereszténység egyik legnagyobb gondja, hogy általában hiányzik az Isten-élmény. Itt kíván segítséget nyújtani Kentenich atya a családjainak, amikor sajátos *családi elmélkedési módszert* javasol. Ennek a lényege, hogy a nap eseményeit felelevenítve a család vagy az egyes családtagok azt keresik, hogy hol érintette meg őket Isten az élet eseményeiben, mit üzent nekik, mit vár tőlük. Így fedezzük fel Isten működését emberi életünk háttérében, és szoktatjuk hozzá magunkat az állandóan jelenlevő, gyakorlati gondviseléséhez.

A lelki olvasmányok és a *lelki továbbképzés* is elengedhetetlen feltétele a mai eleven keresztény életnek. Schönstatt erőteljesen hangsúlyozza az egyének szabadságát. A külső kötöttségeknek a mini-

mumra csökkentése mellett azonban mindenkinek oly sok lelki képzést ajánl, amennyi csak lehetséges.

Az *egyházi év* ünnepeit beengedjük a családi életbe. Ebben a vonatkozásban van sok szép régi szokásunk, amelyeket érdemes felújítani és új lélekkel megtölteni, de szabad tere van az egyes családok kezdeményezésének is.

Ugyanígy az egyéb *családi ünnepeket*, évfordulókat, születés- és névnapokat, házassági évfordulókat és más jeles napokat is kapcsolatba hozzuk a keresztény családi hivatásunkkal és a háziszentélyben megünnepeljük.

Kialakítjuk a háziszentély körül a család *lelki napirendjét*. Vigyázunk rá, hogy az imádságaink ne váljanak megszokottakká, hogy mindenki alakítóan részt vegyen benne. Különös hangsúly van a család közös esti imáján, amelyre időt, nyugodt körülményeket biztosítunk. Fontos, hogy a család imádságát a házaspár külön imádsága alapozza meg. Gondoskodunk arról, hogy férj és feleség naponta kettesben is imádkozhasson a háziszentélyben. A gyerekek azáltal tanulnak meg igazán imádkozni, hogy látják a szüleiket.

II. A HÁZISZENTÉLY ELŐKÉSZÍTÉSE

BEVEZETÉS

Gyerekkoromban otthon nekünk is volt „szentélyünk”. Egy Jézus-kép függött az ágy felett a falon és volt egy kis Madonna-szobrunk is, amely előtt néha gyertyát gyújtottunk. Esténként az ágy előtt térdeltünk le imádkozni. Jól esett felnézni a képre, amikor Jézushoz imádkoztunk.

Jóllehet tudtuk, hogy Jézus nem így nézett ki, hogy ez csak egy reprodukciós papírkép, hogy Jézus a szívünkben, a közösségünkben van jelen láthatatlanul, mégis igényeltük a látható jelet. Szükségünk volt a bennünk levő, titokzatos, természetfeletti valóságnak valamiféle külső, tárgyiasult megjelenítésére, ami felé oda lehet fordulni, ami felidézi, eszünkbe juttatja szeretett lényét és szeretetközösségünket. Erre akkor döbbsentem rá igazán, amikor szállodai szobában vagy idegen lakásban imádkoztunk, ahol nem volt semmi, ahova odafordulhatunk volna. Egy ilyen jellegű háziszentély létesítéséhez nincs szükség különösebb előkészületre.

A háziszentélyünk alakulásában újabb, minőségi lépcsőfokot jelentett az esküvőnk, amikor önálló családot alapítottunk. Új otthonunkban az ágyunk felett az a feszület függött, amelyre kölcsönösen hűséget esküdtünk egymásnak. Esténként erre tekintettünk fel imádkozás közben. Ez már jóval többet jelentett, mint a gyermekkori jelképek vagy más hasonló feszületek, mert az egymásnak tett eskünkre emlékeztetett. A szentségi házasságunkban titokzatosan jelen levő Jézusra és ezzel együtt a házasságunk, a családunk végső céljára utalt. Jól emlékszem még arra a képtelen érzésre, mely eltöltött az esküvőnkre menet. Mélyen átéltem emberi gyengeségemet, és azt is, hogy a magam erejére támaszkodva nem szabadna egy ilyen nehéz esküt tennem. Ki láthatja előre, mit hoz a jövő? Milyen kísértésekbe kerülünk, hogyan változunk meg, nem csalódunk-e majd magunkban, egymásban, lesz-e elég erőnk, szeretetünk kitartani?! Úgy éreztem, hogy csak egy feltétellel szabad egy ilyen eskübe belemenni: ha Istent is

bele vesszük a szövetségbe; ha Ő garanciát vállal arra, hogy a nehéz helyzetekben a segítségünkre fog sietni.

Valóban így is volt eddig. Jónéhány krízist átéltünk már. Nem egyszer úgy, hogy leakasztottuk az ágyunk fölül a feszületünket, és mindketten megmarkoltuk, belekapaszkodtunk és így imádkoztunk már-már kétségbeesve a segítségért. S a feszület, mely azokban a percekben szó szerint az egyetlen kapcsolat volt köztünk, elég erősnek bizonyult, összetartott bennünket.

Az esküvői kereszttel kialakított „háziszentélyünk” tehát mintegy a házasság szentségének a jele, a szentségben létszerűen is velünk élő Jézus jelenlétének a kifejezése lett. Ennek a háziszentélynek az előkészítése és létrejötte teljesen egybeesett a házasságunk, közös új otthonunk előkészítésével ill. az esküvőnkkel.

A bemutatott kétféle háziszentély hasznosságát, létjogosultságát, teológiai megalapozását, pedagógiai és lélektani előnyeit már sokfelé és sok alkalommal kifejtettük. Különösen is II. János Pál pápa, a „családok pápája” beszél érzékletesen a „családegyház” szentélyének egyedülálló hivatásáról és lehetőségeiről. Hasonlóan az őskeresztény egyházhoz, a mai pluralista társadalomban is az egyház egyedülálló életterét jelentik a családi otthonok. A háziszentély tehát a hitét élő keresztény családok számára egy kézenfekvő és ajánlott segédeszköz.

UTUNK SCHÖNSTATTHOZ

Az előbb vázoltakhoz képest egy schönstatti háziszentély teológiai alapját tekintve nem jelent semmi újat. Itt is ugyanúgy a keresztség, a bértálás és a házasság szentsége által bennünk élő Jézus jelenti a szentély természetfeletti valóságát. A különleges schönstatti eszmék:

- a Szűzanyával való szeretetszövetség,
- a modern keresztény embernek és közösségnek az új típusa és
- a konkrét adottságokat és lehetőségeket figyelembe vevő pedagógiai módszer azonban sajátosan eredeti szint és apostoli hatékonyságot adnak a keresztény háziszentélyeknek.

A házasságunk második évétől kezdve különös nyugtalanság jelentkezett mindkettőnkben. Valami hiányzott, de eleinte nem is tud-

tuk, hogy mi. Céltalansággal, bezártságérzéssel, társaságiánnyal küszködünk, holott korábban mi akartunk magunk maradni, és teljesen kielégített bennünket, ha bezárkózhattunk otthonunkba.

Keresni kezdtünk. Többféle vallási közösséggel is próbálkoztunk, de fájdalmas tapasztalatok, csalódások értek. Aztán egyszercsak meghívtak bennünket gyerekestől egy családtagtalálkozóra. Nem mi kerestük ezt az alkalmat, nem is volt igazán kedvünk elmenni. De aztán a várakozáson felül nagyon jól éreztük magunkat. Még így, ilyen nyitott érdeklődéssel nem fordult felénk senki. Mindannyian, kicsinyek és nagyok, jó barátokra találtunk. Ezen túlmenően meglepő és vonzó volt az is, ahogy a szülők a gyerekeikkel bántak. Talán így lehetne kifejezni, hogy jobban „emberszámba” vették őket, jobban odafigyeltek rájuk.

Ez volt az első élményünk egy schönstatti családdal. Aztán egyik találkozót a másik követte. Megismerkedtünk a lelkeséggel, a családokkal, a gyakorlati módszerekkel. Hamarosan bizonyossá váltunk abban, hogy végre rátaláltunk arra, amit kerestünk.

A sok rossz tapasztalat azonban óvatossá tett bennünket. Nem akartunk hinni még a tulajdon érzéseinknek sem. Talán attól féltünk, hogy egyszercsak ismét kiábrándulunk, csalódunk. Két évig tartott ez az óvatos ismerkedés, de nem tapasztaltunk semmi „gyanúsat”. Végül, hogy a döntést megkönnyítsük, még egy utolsó jelet kértünk Istentől, s miután azt is megkaptuk, már nem bizonytalankodhattunk tovább. Bejelentettük, hogy egy fél év múlva szeretnénk mi is egy schönstatti háziszentélyt létesíteni.

ELŐKÉSZÜLET

„Bizonyítsátok be, hogy igazán szerettek, hogy komoly a szándékokot..., akkor szívesen hozzátok jövők és letelepszem nálatok.”

A Szűzanyának ezek a szavai, melyek Schönstatt alapításakor hangzottak el, jelentették a felkészülésünk vezérgondolatát.

Hogyan bizonyítsuk be? Ez volt a következő kérdés. Erre vonatkozóan is kaptunk támpontokat:

— minél hűségesebb köteleességteljesítéssel,

- egymás nagylelkű elfogadásával,
- elmélyült imaélettel...

A magam részéről még azt is tervbe vettem, hogy ez alatt a fél év alatt egy átfogó képet alakítok ki magamnak Schönstattról és megpróbálom összhangba hozni eddig szerzett tapasztalataimmal és ismereteimmel. Azt gondoltam, hogy végül is csak olyasmit tud komolyan venni az ember, amit ismer is. Feleségem inkább a családi élet javítására tette a hangsúlyt. Ez volt a mi tervünk, és meg is tettük, ami tőlünk tellett.

Isten is készített azonban egy tervet. Ő is próbára tett bennünket. Betegségek jöttek ránk, amelyek hamar felőrölték lelki erőnket, tartalékainkat. Úgy legyengültünk, hogy önálló családi létünket sem voltunk képesek fenntartani. Azzal költöztünk át a nagyszülőkhöz szilveszterkor, hogy csak egy hétvégére jöttünk, és három hónap lett belőle! Egy schönstatti Mária-képet adtak abban az adventben házról házra a családok. Nálunk volt a végállomás. Ez előtt a Mária-kép előtt imádkoztunk, ajánlottuk fel testi és lelki szenvedéseinket, már-már kétségbeesve bizonygattuk egyre fogyó szeretetünket és szándékunk komolyságát.

„Hatalmadra, jóságodra építek
gyermekszívvvel, bizalommal
mély hitet.
Benned, Anyám s szent fiadban
hiszek vakon,
bizalmamat mindörökre
Nektek adom!”

Nagyon lassan teltek a napok, de nem is bántuk, mert abban a helyzetben gondolni sem mertünk a tervezett háziszentélyünkre. Hogyan fogunk addigra egyáltalán hazaköltözködni?!

Aztán tanúi lehettünk, hogy miként tudja rendbehozni Isten néhány nap alatt a családunkat. Nagyon tanulságos volt az a mód, ahogyan felemelt bennünket.

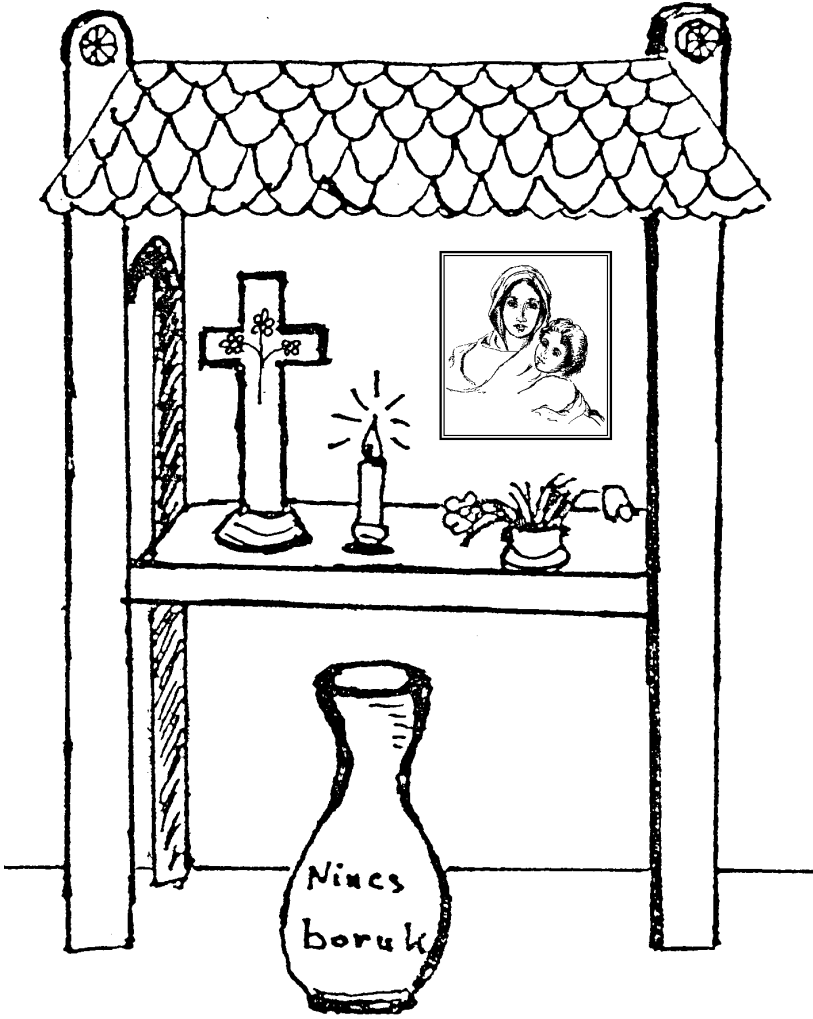
Valahol a mélypont körül tarthattunk, amikor édesanyám tüdőembóliával kórházba került, az állapota válságos volt. „Istenem, még ez is!” Az influenzám miatt azonban még látogatni sem tudtam. Az iránta való szeretet, az érte való aggodás harcra kelt a saját bajainkkal, az elesettséggel és az önsajnálattal. Felajánlottuk a gyógyulásáért

minden kínunkat, kudarcainkat, erőfeszítéseinket. Amikor pedig hazaengedték a kórházból, családotul odaköltöztünk hozzá, hogy ne legyen egyedül. „Hogyan fogjuk tudni még anyukát is ellátni, amikor már hetek óta magunkat sem voltunk képesek?!” — kérdeztük egymástól. De a mi esetünkben is igaznak bizonyult a régi zárandokmondás:

„Ha úgy érzed, hogy már nem bírod tovább, akkor keress valakit, aki még nálad is elesettebb, szegődj mellé és légy a szolgálatára! Meglátod, ez neked is segíteni fog.”

Anyuka is, mi is nagyon hamar felerősödtünk. Húsvét hétfőn végre hazaköltöztünk és kedden felszenteltettük a háziszentélyünket. Azóta is, amikor csak hallom, olvasom a Szűzanya felhívását („Bizonyítsátok be először, hogy szerettek, hogy komoly a szándékokotok...”), mindig újra eszembe jut ez az előkészületi idő. Újra és újra felidéződik a mély keserűség, a gyámoltalanság, miközben roskadoztunk, de mégsem roskadtunk össze; kétségeskedtünk, de kétségbe mégsem estünk. A végső erőnkön túl megpróbált bennünket Anyánk, hogy meglássa, mennyire komoly a szándékunk.

Ez az első döntés és előkészület volt a legnehezebb. Jóllehet még csak a háziszentély felállításáról volt szó, de ez egyúttal a schönstatti úton való elindulást is jelentette. Tehát valamiképpen az egész Schönstatt mellett való döntést is magában foglalta. Ugyanakkor azonban még keveset tudtunk, és családuknak célját is még csak alig sejtettük.

III. A HÁZISZENTÉLY LÉTESÍTÉSE

Már szó volt róla, hogy az egyház nemcsak elviseli és megengedi, hanem teljes erővel támogatja is az egyes családgyházak eredeti sokszínűségét. Ez azt is jelenti, hogy a schönstatti családmozgalomban sincs és nem is kell egységes liturgiát kidolgozni és használni a háziszentélyek létesítésekor. Kíváncsok, hogy minden család a saját eredeti elképzelése szerint alakítsa ki a háziszentélyét és a felszentelés liturgiáját. Amikor tehát most bemutatunk egy megtörtént esetet, nem akarunk mi sem követendő példát állítani az új családok elé.

HOVÁ TEGYÜK?

Úgy döntöttünk, hogy a háziszentélyünket abban a szobában rendezzük be, amelyben alszunk és amely egyúttal a vendégfogadó nappalink is. Két szempont is vezetett eközben bennünket. Az egyik az volt, hogy a házasságunk kezdetétől fogva a szentségi házasságunk megújításának tekintettük. Vagyis az új háziszentélyt a hálósobánk szentélyéhez kívántuk kötni. A másik szempont a nappali szoba közösségi jellegéhez kapcsolódott. Itt szoktunk esténként a gyerekekkel együtt imádkozni, itt tartjuk az ünnepeket, itt szokott állni a karácsonyfa. Továbbá itt fogadjuk a vendégeket, a rokonainkat és barátainkat is, akiket szeretnénk majd kapcsolatba hozni a háziszentélyben velünk lakó Szűzanyával.

A háziszentélyünket nem akartuk a szoba legfeltűnőbb helyére állítani. Sokan járnak hitetlenek is hozzánk, s nem akartuk, hogy már az első pillantásuk valami „túlzó szenteskedésbe” ütközzön. Így aztán az ajtó melletti könyvespolc két rekeszét ürítettük le és itt rendeztük be a háziszentélyünket.

A BERENDEZÉS

Külön meggondolást kívánt minden egyes berendezési tárgy. Vita nélkül került be az esküvői keresztünk, az újszövetségi szentírásunk, a szent magyar királyi család szobra, egy kis „korsó” a kéréseink és felajánlott áldozataink számára.

II. János Pál pápa képét is betettük a háziszentélyünkbe az egyházúségünk szimbólumaként, valamint azért is, mivel különösen is vonzódtunk hozzá (a választása napján volt az esküvőnk). Bekerült még egy szenteltvíztartó, gyertya és egy kis váza is virággal.

Volt a feleségemnek egy féltve őrzött szép kis bársonyterítője. Ezt terítettük alulra, míg a falakat a terítőhöz megfelelő anyaggal borítottuk be.

A Mária-kép és Kentenich atya képe körül azonban nehézségeink voltak. Ugyanis egyrészt volt már egy kedvenc Madonna-képünk, másrészt nem tetszett a schönstatti kegykép, de ugyanakkor mégiscsak szerettük volna kifejezni a Schönstatthoz való csatlakozásunkat. Így aztán kicsit elhamarkodva kitettünk egy kisméretű, színes schönstatti Mária-képet, amit aztán néhány év múlva egy fekete-fehérre cseréltünk át.

Kentenich atya kezdetben még olyan távoli és ismeretlen volt, hogy az ő képét először még nem tettük ki a háziszentélyünkbe. Kicsit „udvariatlanságnak” éreztem Kentenich atyával szemben ezt a döntésünket. De végül is, miután az életét részletesen megismertük, és családi gondunkban olyan gyors és szinte meseszerű megoldást eszközölt ki a számunkra, egy fél év múlva hálás szívvel már az ő képe is ott volt.

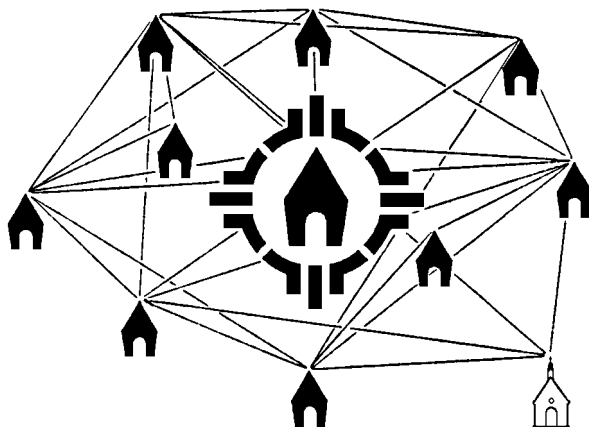
A háziszentélyünkbe a későbbiek során még bekerült a munkatársi szentelés kis könyvecskéje, egy családi fénykép, egy kedves halottunk képe, egy öntött réz csengő és egy kis óra is. Így aztán elég zsúfolt ma már.

Van olyan ismerősünk, akinél a háziszentélyben csak egy máriás feszület és egy gyertya van, de van olyan is, aki egy külön szobában „házikápolnát” rendezett be. Van, aki a nappali szoba díszhelyén, mások a gyerekszobában, a hálósobájukban vagy a dolgozószobában létesítették a háziszentélyüket. A berendezési tárgyak kiválasztásánál egyes családok úgy jártak el, hogy mindenegybes családtag hozhatott

valamit, ami őt „képviseli”. Mások a háziszentély körüli teendőket osztották el egymás közt: például anya takarítja, apa gondoskodik a friss virágról, az egyik fiú a szenteltvízről, a másik a gyertyafelelős.

FELSZENTELÉS

Ha egy család berendez magának egy kis lelki központot az imádság, a lelki elmélyülés, a megbékélés számára, akkor az minden felszentelés nélkül is használható. Az egyház régi gyakorlata alapján azonban szokás felszentelni a templomokat, a családi otthonokat vagy a különféle kegytárgyakat. Ugyanígy kérhetjük az újonnan létesített háziszentélyünkre is az egyház áldását. Ez az áldás egyben elismerést is jelent, valamint kegyelmet is közvetít. Az egyház által felszentelt háziszentélyben való imádság az egyház közösségi imájává válik.

Ha a felszentelést a schönstatti családmozgalom vezetőitől kérjük, akkor a háziszentélyünk által bekapcsolódunk a schönstatti családok közösségébe is. Ilyen módon mi is részesei leszünk azoknak a különös kegyelmeknek, ígéreteknek és elvárásoknak, amelyek a schönstatti szentélyekre vonatkoznak.

A schönstatti háziszentélyek felszentelését az illetékes schönstatti atya végzi a magyar családmozgalom vezetőinek a felkérésére.

A felszentelés általában szentmise keretében történik, amikor is az atya beszédet mond és a család egy saját imában összefoglalja kéréseit és felajánlásait a Szűzanyának. Az elhangzott beszéd és ima együtt alkotja a háziszentély „alapító levelét”. Ezután a szentelést végző atya arra kéri Kentenich atya, Schönstatt alapítója nevében a Szűzanyát, hogy jöjjön ide, telepedjen le és működjön itt úgy, ahogy azt Schönstattban is tette. A szentelést az áldás teszi teljessé.

Szokás továbbá ilyenkor a családnak valami emléket, szimbólumot is ajándékozni. A szentelési szentmise liturgiájában az egész családnak módja van alkotóan közreműködni.

A háziszentélyünk felszentelésére mi egy szépen díszített gyertyát kaptunk ajándékba. Ezt a gyertyát gyújtjuk meg évente a jubileum napján. Az évforduló egyúttal alkalom arra is, hogy mérleget készítsünk és megújítsuk a háziszentélyünket. Ezen túlmenően még más alkalmakkor is kézbe vesszük és olvasgatjuk az „alapító levelünket”. Arra törekszünk, hogy a házasságunk, a családunk élő szentéllé váljon.

IV. ÉLET A HÁZISZENTÉLYBEN

HOVÁ BÚJTÁL?

Fiatal feleségem szokása volt, hogy ha valamivel megbántottam, elbújt előlem. Ilyenkor aztán néha órákig is kereshettem, mire megtaláltam, mert magától nem jött elő. Mióta azonban van háziszentélyünk, megváltozott ez a szokása. Bánatával a Szűzanyához bújik a háziszentélyünkbe. Nem kell kínlódva keresgélnem, tudom már, hogy hol találom. De ide nem mehetek utána haragos, szemrehányó vagy öngigazoló szavakkal.

Ki tud Isten anyjával fontoskodva vitatkozni?!

Előtte semmivé lesznek érveim, de semmivé lesz maga a felnagyított konfliktus is. Végül is lassan, megcsendesedve nyitok be és ülök oda mellé. Szótlanul nézzük együtt Anyánkat, aki ránk mosolyog. Egy idő után már újra fogjuk egymás kezét is. Máriában újra egymásra találtunk.

ESTI IMA

A háziszentélyünk sugárzását, családunk élő egységét és összetartozását a legjobban a közös esti imában éljük át.

Az esti órák, az elalvás előtti percek a gyerekek életében amúgy is a legfogékonyabb időszakhoz tartoznak. Nem könnyű azonban ilyenkor úrrá lenni a fáradtságon, a türelmetlenségen, a nagy családban szokásos esti összevisszaságon.

Mégis az évek során szilárd szokás alakult ki, hogy fürdés és vacsora után összegyűlünk a háziszentélyben közös esti imára. Erre való tekintettel már az „esti műszakot” is korábban kezdjük.

Minden nap más az „imafelelős”. Gyakran csengőszóval hívja a családtagokat imádkozni és ő határozza meg az imarendet is. Az ima-

felelősnek nálunk legalább háromévesnek kell lennie. Milyen öröme volt Péternek, amikor végre hároméves lett, és ő is vezethette az imát! Még az orvosi rendelőben is elújságolta mindenkinek.

Amikor végre együtt a család és mindenki kényelmesen elhelyezkedett, meggyújtjuk a gyertyát és leoltjuk a nagylámpát. Abból adódóan, hogy mindig más vezeti az imát, mindig más imák és énekek kerülnek sorra. Van úgy, hogy csak énekelünk. Máskor olvasunk a képes bibliából vagy elmondunk egy tized rózsafüzért. Gyakran „köszönünk és kérünk”, vagyis felelevenítjük az elmúlt nap örömeit és megköszönjük a Jóistennek; illetve a vágyainkkal, kéréseinkkel fordulunk Hozzá. Van egy imánk, amelyben név szerint felsoroljuk mindazokat, akikért imádkozunk, és kérjük Jézust, hogy vigyázzon rájuk. Amikor még kicsik voltak a gyerekek, ehhez az imához készítettünk egy fényképes „ima-tablót”, amelyen mutogatni is szokták, hogy most éppen kiért imádkozunk. A végén gyakran énekeljük a „Szeretet áradjon köztünk...” kezdetű éneket, miközben körbeállunk, megfogjuk egymás kezét vagy átöleljük egymást. Befejezésül pedig kérjük a Jóisten áldását, ill. a Szűzanya, Kantenich atya és kedves halottaink közbenjárását.

Az esti ima közben szoktunk megemlékezni az életünk aktuális eseményeiről is. Pl.: a születésnapokról, keresztelési, házassági évfordulóról, az egyházi év időszakairól, a Mária-ünnepekről, vagy ha valakit különös öröm vagy fájdalom ért. Ha jó a hangulat, és indításunk van, akkor a hitünk egy-egy kérdését is megbeszéljük.

Az esti imánk hossza így igen változó. Néhány perctől akár egy óra hosszát is eltarthat. A hosszú imát nem bírja mindenki egyformán. Előfordult, hogy ima alatt egy-egy gyerek már az igazak álmát aludta.

Az esti ima általában elsőbbséget élvez más programokkal szemben. Vagyis nem kapcsoljuk be a tv-t, s ha vendég jön, őt is meghívjuk, hogy imádkozzon velünk.

GYEREKEINK KINCSE ÉS MENEDÉKE

Egyik este a gyerekek a tv-ben egy tűzvészt láttak. Nagy hatást tettek rájuk a látott képek, és még a villanyoltás után is erről beszélgettek az ágyban egymás közt.

— Mi lenne, ha kigyulladna egyszer a mi házunk is? — vetette fel egyikük a kérdést.

— Én az új biciklimet menteném — válaszolta a másik.

Már éppen rájuk akartam szólni, hogy csend legyen, tessék már aludni, amikor megütötte a fülemet a legkisebbik kérdése:

— Szerintetek mi a legnagyobb értékünk? Mit kellene feltétlenül megmentenünk?

No erre már én is kíváncsi lettem, hogy mit tartanak a gyerekek a család legnagyobb értékének.

— A háziszentélyt! — vágta ki gondolkodás nélkül a legnagyobb fiunk.

Mindhárman megegyeztek benne, hogy a Szűzanyát kell először is kimenteni, nehogy megégjen!

* * *

Az ötéves Péter „rossz fát tett a tűzre”, és most iszkol előlem, nehogy megbüntessem. Bátyjai nevetve drukkolnak neki.

— Gyorsan, fuss a háziszentélyhez! Ott nem verhet meg! — adják neki a jó tippet. A kis csibész gyorsan arra kanyarodik, belekapaszkodik a háziszentély oldalába, és onnan néz rám diadalmasan.

Megállok és elmosolyodom. Szülői felháborodásom lecsillapodik, és már én is örülök. Lám csak, a Szűzanya oltalmába veszi a csintalan gyerekeket is!

Istenem! De szép is lenne, ha ez örökre beléjük vésődne, hogy Nála mindig, minden bajukban menedékre találhatnak!

A HÁZISZENTÉLYBEN MEGBÉKÉLÜNK

Úgy hódító, mint odaadó típusú személyiségek vannak a mi családjunkban. Előbbiek hirtelen, heves és gyakran hosszantartó haraggal, utóbbiak sértődött csigaházba-vonulással szoktak reagálni, amikor valami valós vagy vélt sérelem éri őket. Nagyobb létszámú családban ez akár naponta is előfordulhat... Ilyenkor aztán nyomasztó légkör nehezedik a házra. Hogyan kezdjük el például az esti imánkat, vagy hogyan induljunk közös kirándulásra, ha egyikünk nincs ott, hanem sértődötten vagy haraggal bezárkózott a szobájába és visszautasítja a közösséget a többiekkel?

Egyre jobban bántott, zavart minket, hogy ilyen terhelő, nyomasztó helyzetekbe kerülünk. Törtük a fejünket, mit tudnánk tenni?

Aztán eszünkbe jutott valami, amit hamarosan papírra vetettünk és a család elé terjesztettük.

NYILATKOZAT

„Alulírottak e nyilatkozatban a következőkre kötelezzük magunkat:

1.) Ezt a nyilatkozatot mindig tiszteletben fogjuk tartani, bármilyen nehéz helyzetben bármennyire is nehezünkre essen.

2.) Amennyiben valamilyen oknál fogva önuralmunkat elveszíténék s e nyilatkozat egy másik aláírója e nyilatkozatra hivatkozva arra kér bennünket, hogy menjünk a háziszentélyünkbe, hogy ott megnyugodjunk és önuralmunkat visszanyerjük, úgy a felszólításnak haladéktalanul eleget teszünk.

Dátum

Aláírások

Arra vigyáznunk kellett a nyilatkozatban foglaltak alkalmazásánál, nehogy komolytalanná tegyük, nehogy lejárássuk ezt a családi dokumentumunkat. Ez sikerült is, tényleg csak súlyos esetekben éltünk vele. Bizony ilyen esetek adódtak is, és előfordult, hogy nem emlékeztettünk szóban a nyilatkozatra, hanem jobbnak láttuk azt, hogy szótlanként becsúszassuk az írást a bezárt ajtó alatt.

Nem volt könnyű így se a helyzettel megbirkózni, még az is előfordult, hogy az egyik családtag kihúzta az aláírását. Később aztán újra és végérvényesen aláírta, s a mai napig érvényes és használható segédeszköznek bizonyult ez a nyilatkozatunk.

ISMÉT OTTHON

Ma minden családban fennáll annak a veszélye, hogy a gyerekek elszakadnak otthonról, s már nem beszélnek meg a dolgaikat szüleikkel. Körülbelül ez történt nálunk is, a nagylányunkkal. Felvették a főiskolára és elköltözött a kollégiumba. Az első időkben még sűrűn hazajárt, honvágya volt. A fordulatot a második év hozta meg, amikor már kialakult az ottani társasága. Aggódva vettük észre, hogy nem jár be az előadásokra, hogy minden fontosabb neki a tanulásnál. Tehetetlenül emésztettük magunkat. Nem láttunk semmi lehetőséget sem a közbelépésre. Az ismerősöknek, rokonoknak zavartan magyaráztuk, hogy talán kicsit későn kamaszodik a gyerek. Közben pedig szünet nélkül ostromoltuk Szűzanyát a háziszentélyben:

„Segíts neki! Vigyázz rá!”

Az áldozatainkat, erőfeszítéseinket, szenvedéseinket is erre a célra ajánlottuk fel a Szűzanya kegyelmi tőkéjébe.

Hittük is, nem is, hogy sikerülni fog. Hiszen annyi kallódó fiataalt látni és sok kétségbeesett szülőt...! Pedig a szeretetszövetségben erről is szó van. A Szűzanya ígéretei közt az is szerepel, hogy gondoskodni fog arról, hogy mindig újra átélje az egész család: jó itt, a háziszentélyben lennünk, ez az életünk központja. Nem az autóban, az országutakon, a diákszállóban vagy albérletekben, hanem itthon a családban!

A megpróbáltatásunk kb. 10 hónapig tartott. A végén, egy szép májusi napon, levelet hozott lányunktól a postás, amelyben kitárta nekünk a lelkét, elsírta a gondjait és a tanácsunkat kérte. Az örömtől, lányunk őszinte bizalmától egészen meghatódtunk. Pedig ez még csak a kezdet volt. Jöttek újabb levelek is, majd megjött ő maga is. Hazaköltözött a nyárra. Olyan volt, mint akit kicseréltek. Dolgos, kedves és szolgálatkész. Becsülettel nekiállt a munkájának. Szeretettel, szíve-

sen elidőzött a testvéreivel, virágot ültetett a ház körül. Nem ment világgá, hanem idejöttek a barátai is.

— Hát mégiscsak jó neki itthon?! — kérdezgettük egymástól még mindig hitetlenkedve, mint aki nem akar hinni a szemének.

Szűzanyánk meg csak mosolyog rajtunk. Olyan érzésem volt, mintha az egészét ő rendezte volna, hogy megmutathassa kishitű gyermekeinek, hogy a vele kötött szövetségünk, a háziszentélyünk egy élő, hatékony valóság.

TARTALOM

I. MI A HÁZISZENTÉLY?	5
Bevezetés	5
A hat ígélet és a hat elvárás	7
Eleven érzékelés-kapcsolatban élni a gyerekkel	11
Családegyház, családkultúra	17
A háziszentély sajátos kegyelmei	18
1. Otthonosság	18
2. Lelki átváltozás	18
3. Apostoli gyümölcsözőség	19
Új családkultúra	20
A családi szokásrend pillérei	20
II. A HÁZISZENTÉLY ELŐKÉSZÍTÉSE	23
Bevezetés	23
Utunk Schönstatthoz	24
Előkészület	25
III. A HÁZISZENTÉLY LÉTESÍTÉSE	29
Hová tegyük?	29
A berendezés	30
Felszentelés	31
IV. ÉLET A HÁZISZENTÉLYBEN	33
Hová bújtál?	33
Esti ima	33
Gyerekeink kincse és menedéke	35
A háziszentélyben megbékélünk	36
Ismét otthon	37

KÜLDETÉSÜNK TITKAI

füzetsorozat

1. Szemelvények Kentenich atya műveiből
2. Szeretetszövetség I.
3. Szeretetszövetség II.
4. Családok háziszentélye
5. Mária
6. Schönstatt sajátos értékei I.
7. Schönstatt sajátos értékei II.
8. Engling József I.
9. Engling József II.
10. Dachau
11. A szent család
12. Szerelem, szeretet
13. A házastársi szerelem mint az életszentség útja

ISBN 963 86278 2 4

9 789638 627827